Nr. 45 (804) www.lyberti.com Joi, 15 noiembrie 2018

LIBERTATEA CUVÂNTULUI

UCRAINA, INVADATĂ DE BANI FALȘI!

► pag. 3

CURS VALUTAR MEDIU LA ZIUA DE 14 NOIEMBRIE 2018

1 RON – 6 GRN. 72 COP.	1 USD – 27 GRN. 89 COP.	1 EUR – 31 GRN. 34 COP.	1 RUB – 0 GRN. 41 COP.	1 MDL – 1 GRN. 64 COP.

Elton John, pasionat de creația lui Ivo Bobul

Cunoscutul interpret bucovinean, Ivo Bobul, a povestit despre secretele popularității lui. Ivo Bobul a devenit protagonistul emisiunii TV „Învingem! Cum trăiesc starurile din anii 90” difuzată pe ICTV. Interpretul a recunoscut că intenționa să părăsească definitiv Ucraina. O perioadă a locuit în America. Acolo a cântat în restaurante timp de doi ani . „Elton John știa unde cântam. Venea adesea să mă asculte la restaurant", spune Ivo Bobul. Anterior Ivo Bobul spunea într-un interviu pentru „Vysokii zamok” că însuși Elton John i-a strâns mâna în timpul unui concert în Crimeea, organizat cu ocazia marcării zilei de naștere a ex-președintelui Leonid Kucima. „A fost ziua de naștere a lui Leonid Kucima, sărbătorită în Crimeea. Nu numai eu am venit să-l salut pe Leonid Danilovici. Au fost Kirkorov, Kobzon, Baskov și alții... Am cântat împreună un cântec în limba engleză. Elton John a intrat pe coridor. Nimănui nu a acordat atenție. A venit direct la mine. Mi-a strâns mâna și mi-a spus în engleză că sunt cel mai bun cântăreț din Ucraina”, spunea Ivo Bobul.

Interpretul și compozitorul Ivo Bobul s-a născut la Tereblecea, raionul Hliboca. Multe melodii din repertoriul său au devenit adevărate șlagăre. El cântă în ucraineană, română, engleză, rusă... Amintim că Ivo Bobul a declarat că va candida la alegerile prezidențiale din 2019. Până la urmă a recunoscut că a fost o glumă.

14 BUCOVINENI CĂUTAȚI DE POLIȚIE PENTRU ESCHIVAREA DE LA SERVICIUL MILITAR

În Ucraina este în toi campania de toamnă de înrolare în armată a tinerilor cu vârste între 20 şi 27 de ani. Din regiunea Cernăuţi urmează să fie înrolate în rândurile Forţelor Armate 490 de persoane. 347 de tineri şi-au anunţat angajamentul de a servi în armată. Mai e nevoie de încă 50 pentru a face faţă sarcinilor impuse, susţine Vitali Ciurai, comisarul militar al regiunii Cernăuţi. Potrivit lui, 14 tineri din regiune au fost daţi în urmărire generală pentru eschivarea de la serviciul militar. În cazul dacă instanţa va decide că sunt vinovaţi, recruţii fugari riscă o pedeapsă de până la 3 ani de închisoare. Potrivit comisarului, 11.499 de persoane care au fost citate pentru înrolare nu s-au prezentat la comisariatele militare. Aceasta reprezintă 50% din numărul total al tinerilor ce urmează să fie recrutaţi în armată. În cazul a 27 de persoane au fost iniţiate dosare penale. Alte 134 de persoane au fost sancţionate cu amenzi. În 2018 termenul campaniei de recrutare a tinerilor în armată a fost prelungit de la 2 până la 3 luni de zile. Campania de recrutare din această toamnă are loc în perioada octombrie-decembrie.

Criză acută de insulină

Aproximativ 40 mii de locuitori ai regiunii Cernăuți sunt diagnosticați cu diabet zaharat. Majoritatea bolnavilor necesită în fiecare zi tratament cu insulină, un preparat care împiedică dezvoltarea bolii. Statul urmează să compenseze cheltuielile legate de tratamentul acestei boli, însă volumul fondurilor necesare a devenit o povară foarte mare pentru bugetele locale. Prin urmare, pacienții sunt obligați să cumpere medicamente pe banii lor.

Circa 422 milioane de adulţi din întreaga lume suferă de diabet zaharat, potrivit primului raport privind cazurile de diabet la nivel mondial publicat de Organizaţia Mondială a Sănătăţii (OMS). La nivel global, OMS estimează că 422 milioane de adulţi aveau diabet în anul 2014, comparativ cu 108 milioane în anul 1980. În 2012, diabetul a ucis 1,5 milioane de oameni din întreaga lume, la care trebuie adăugate cele 2,2 milioane de decese cauzate de boli legate de diabet, ceea ce duce la un total de 3,7 milioane de decese.

Organizaţia Mondială a Sănătăţii (OMS) prevede că în anul 2030 diabetul va fi a şaptea cauză de deces în lume. Mai mult de jumătate dintre diabeticii din lume trăiesc în Asia de Sud-Est şi în regiunea Pacificului, unde obiceiurile alimentare s-au schimbat în ultimii ani.

Diabetul este o boala cronică gravă care apare atunci când pancreasul nu produce suficientă insulină (hormonul care reglează concentraţia de zahăr din sânge) sau în cazul în care organismul nu utilizează în mod corespunzător insulina pe care o produce. Potrivit OMS, insulina, care este principalul tratament pentru diabet, rămâne un produs farmaceutic greu de obţinut. Potrivit Agenţiei ONU, insulina şi medicamentele antidiabetice orale nu sunt în general disponibile în unele ţări sărace. Mai mult decât atât, medicamentele esenţiale pentru controlul diabetului, cum ar fi cele utilizate pentru scăderea tensiunii arteriale, sunt rareori disponibile în aceste ţări şi în cele cu venituri medii. OMS insistă asupra necesităţii descurajării consumului de tutun şi de produse alimentare dăunătoare pentru sănătate şi asupra încurajării exerciţiilor fizice regulate.

ABONAREA 2019

www.lyberti.com
LIBERTATEA
CUVÂNTULUI
liderul presei românești din Ucraina
www.lyberti.com
lcuvantului@gmail.com
tel. 099-643-58-57

6 luni - 72,77 grn.
12 luni - 141,74 grn.

Buletinul meteo

Joi	Vineri	Sâmbătă	Duminică	Luni	Marți	Miercuri
15 noiembrie	16 noiembrie	17 noiembrie	18 noiembrie	19 noiembrie	20 noiembrie	21 noiembrie
мін. +4° макс. +6°	мін. 0° макс. +3°	мін. -2° макс. +1°	мін. -4° макс. +1°	мін. -3° макс. 0°	мін. -4° макс. 0°	мін. -3° макс. 0°

Pagină realizată de Romeo CRĂCIUN

Ucraina, invadată de bani falși!

Ucraina este invadată de grivne false. Escrocii le tipăresc acum mult mai bine, încât mașinile de verificat autenticitatea banilor cu greu recunosc bancnotele false. Experții financiari susțin că falsificatorii de bani nu tipăresc bancnote de 10, 50 sau 100 de grivne. De regulă, cele mai falsificate bancnote sunt cele de 200 și 500 de grivne. În același timp, piața este invadată de dolari și euro falși. În mare parte această valută apare în sectorul subteran al economiei naționale. În 2014 au fost depistate mai multe cazuri când banii falşi ajungeau în Ucraina din Donbas. Ucraina nu este o țară de tranzit pentru transportarea banilor falși. De exemplu, în Europa falsurile provin din Africa, în SUA – din America Latină. Potrivit zvonurilor, valuta falsă este adusă în Ucraina din Asia și America Latină. De asemenea, loturi mici de falsuri sunt introduse în Ucraina prin poștă. În Registrul de hotărâri judiciare există mai multe cazuri care indică acest mod de transfer.

Astfel, un locuitor al regiunii Lviv, prin poștă primea pachete cu bani falși (euro și dolari). El a fost prins când încerca să achite o cumpărătură cu 1000 de dolari falși. În timpul percheziției la domiciliu au fost găsite două mii de euro și o mie de dolari falşi. Între timp, individul respectiv primise un SMS prin care era informat că la poștă primise un nou pachet. În Registrul de hotărâri judiciare figurează și numele unui locuitor al orașului Cernăuți. Acesta a pus la cale o schemă de furnizare din Italia în Ucraina a valutei contrafăcute. Oamenii legii au stabilit că cernăuțeanul, care avea contacte cu mafia italiană, transporta în Ucraina loturi importante de valută falsă. Banii erau transportați în Ucraina prin intermediul microbuzelor care transportă pasageri din Italia și erau vânduți la jumătate de preț. La proces, acesta se plângea că are o situație financiară dificilă și că trebuie să întrețină un copil minor şi tatăl invalid. Cu toate acestea, în timpul percheziției la el acasă a fost descoperit un mic laborator pentru prepararea canabis-ului. Un alt caz de rezonanță a avut loc în regiunea Cernighiv, unde angajații SSU au reținut un consilier local care vindea valută falsă la jumătate de preț. În mașina lui au fost găsite 6,7 mii de dolari falși. În regiunea Dnipropetrovsk falsifica grivne folosind o imprimantă color. La începutul lunii noiembrie parlamentarul ucrainean, Andrii Lozovyi, a fost reținut la Praga, în timp ce achita facturile pentru cumpărături cu euro contrafăcuți. Potrivit poliției, în ultima perioadă apar multe case de schimb valutar ilicite. Acestea se deschid pentru o singură zi și vând valută falsă, după care dispar fără urmă. Bancnote false sunt eliberate și de bancomate. Poliția explică că nu toate mașinile bancare sunt capabile să determine bancnotele contrafăcute. Falsul poate fi identificat în condiții de laborator. De aceea, orice cetățean poate avea de suferit în timp ce-și scoate banii de pe card din bancomat.

Atât polițiștii, cât și avocații recomandă în cazul dacă bănuiți că cineva încearcă să vă dea o bancnotă falsă să anunțați de urgență poliția. Potrivit statisticilor, anual în Ucraina, sunt pronunțate o sută de sentințe pe marginea cazurilor de falsificare a banilor. Pedeapsa maximă pentru falsificatori este de 12 ani de închisoare.

UCRAINA POATE FI LOVITĂ DE UN CUTREMUR DEVASTATOR

Regiunile vestice ale Ucrainei în orice moment pot fi lovite de un cutremur cu o capacitate de 8-9 puncte pe scara Richter. Directorul adjunct al Institutului de Geofizică al Academiei Naționale de Științe a Ucrainei, Oleksandr Kedzer, spune că Transcarpatia ar putea fi în viitorul apropiat lovită de un puternic cutremur, deoarece această regiune este inclusă în zona de activitate seismică. Potrivit lui, cercetările statistice denotă faptul că cutremure puternice în Transcarpatia se produc la fiecare 100-120 de ani, iar ultimul dintre acestea a fost înregistrat în 1908. „Desigur, există un motiv de neliniște. Harta seismică a Ucrainei arată că pot apărea cutremure devastatoare în Transcarpatia. În această zonă au mai fost cutremure cu o capacitate de până la 8 puncte pe scara Richter", susține Oleksand Kedzer.

Amintim că un cutremur cu magnitudinea 5,8 a avut loc în România, în noaptea de 27 spre 28 octombrie 2018. Seismul s-a resimţit puternic şi în Odesa. Cutremurul s-a produs la ora 3.38 dimineaţa, în judeţul Buzău, zona seismică Vrancea, la o adâncime de 150 kilometri. Un cutremur devastator a avut loc în ziua de 4 martie 1977 în România. Despre viitorul mare cutremur, profesorul român Gheorghe Mărmureanu, directorul onorific al Institutului de Fizică a Pământului, spune că va fi în Vrancea, la mare adâncime şi va avea 7,7 pe scara Richter. Următorul seism de magnitudine mare nu poate fi prezis cu exactitate, spune profesorul Gheorghe Mărmureanu, însă cel mai probabil el se va produce în zona Vrancea. Gheorghe Mărmureanu spune că unda de şoc a viitorului mare cutremur ar putea provoca daune mai mari. Singura apărare însă în faţa seismelor rămâne modul în care se construieşte, a avertizat profesorul Mărmureanu. „La viitorul mare cutremur, România va fi mai puţin afectată, unda de şoc se va îndrepta către Kiev şi Chişinău".

Macron și Merkel fac apel la înființarea unei armate a Uniunii Europene

Cancelarul german Angela Merkel a transmis că susţine înfiinţarea unei armate integrate a Uniunii Europene, menţionând drept exemplu Primul Război Mondial şi diviziunile care au dus la conflict, relatează Reuters. „Ar trebui să lucrăm pentru înfiinţarea unei armate europene reale", a declarat Merkel în cadrul unui discurs ţinut în Parlamentul European.

Preşedintele francez Emmanuel Macron a propus săptămâna trecută înfiinţarea unei armate proprii a Uniunii Europene, pentru a reduce dependenţa de Washington în materie de apărare, denunţând apariţia unor „puteri autoritariste" şi evocând necesitatea apărării Europei de Rusia, China şi chiar Statele Unite. „Nu vom putea apăra europenii, dacă nu decidem să avem o adevărată armată europeană. În faţa Rusiei, care este la frontierele noastre şi care arată că poate fi ameninţătoare, trebuie să avem o Europă care să se poată apăra mai mult de una singură, fără a depinde doar de Statele Unite, şi care să fie mai suverană", a declarat Emmanuel Macron într-un interviu acordat postului Europe 1. Preşedintele american Donald Trump a apreciat într-o serie de mesaje postate pe Twitter că este „foarte jignitor" ca omologul său francez Emmanuel Macron să sugereze că Europa ar trebui să-şi creeze propria armată pentru a se proteja de duşmani potenţiali, inclusiv SUA, transmite Reuters.

La rândul său, președintele rus, Vladimir Putin, a făcut declarații referitoare la o eventuală armată a Uniunii Europene, propusă de președintele francez, Emmanuel Macron. Putin a declarat că i se pare rezonabil ca un bloc economic de anvergura Europei să dețină o armată proprie. „Europa este o entitate economică puternică, o uniune economică puternică și este foarte natural că dorește să fie independentă și suverană în privința defensivei și securității", a declarat Putin.

Pagină realizată de Mihai URSU

• 16 noiembrie – Ziua radioului

Cele două familii ale Vioricăi Visoțchi

Biografia ei de muncă la Redacția română a Radioului Ucrainean (Radio Ucraina Internațional) este doar cu cinci ani mai scurtă decât însăși istoria acestei redacții. Iar celor care au cutezanța s-o întrebe dacă nu părăsește radioul, doamna Viorica le răspunde că nu poate să se dezică ușor de ocupația îndrăgită.

Este ea, doamna Viorica Visoțchi, care s-a dedicat cu tot sufletul radioului. În familia radiojurnaștilor a fost primită în toamna anului 1973, exact când și-a creat propria familie. Cele două familii au fost și sunt pentru ea „sfânta sfintelor”.

Era în perioada când tânăra redacție română, creată la Kiev, la început de vara anului 1968 și după câțiva ani de activitate în studiourile de pe Kreșceatik, 26, a fost mutată la Cernăuți, unde putea fi mai ușor asigurată cu cadre.

– Mie, primită în redacție în funcție de operator, primul îndrumător mi-a fost Ion Rusu, care fusese transferat de la Kiev la Cernăuți și însușise multe deprinderi profesionale de la operatorii și regizorii corifei ai Radioului ucrainean. Iar în privința lucrului asupra cuvântului am avut ce învăța de la talentatul nostru traducător, Gheorghe Constantinovici, afirmă doamna Viorica. Chiar și severului nostru redactor-șef de atunci, Denis Gorbatiuc, îi sunt recunoscătoare că mi-a propus să traduc materiale. Și acum traduc cu mare plăcere: informații operative, comentarii… Nu mă plictisesc de politică, primesc satisfacție din ceea ce fac.

În istoria de jumătate de secol a Redacției române în componența ei s-au schimbat trei generații de jurnaliști. Doamna Viorica Visoțchi a fost și este alături de majoritatea titularilor redacției, care au asigurat și asigură zilnic prezența ei în spațiul informativ mondial. Doamna Viorica cunoaște bine prețul muncii colosale pentru acea oră zilnică de eter și se consacră cu ardoare, ca în tinerețe, ocupației dăruite de destin.

Soții Visoțchi au o frumoasă livadă pe dealul suburbiei Roșa Stâncă a Cernăuțiului. Dar și acolo, în timpul liber, preocupată de griji plăcute de pomicultor, doamna Viorica este foarte des cu gândul la radio. Emițătorul, situat în vecinătatea casei părintești a soțului, pare a fi apropiat și drag sufletului. El simbolizează radioul care i-a prorocit o soartă fericită.

Vasile CARLAȘCIUC

EXCURSIE DE NEUITAT ÎN ORAȘUL KIEV, ORGANIZATĂ DE GRIGORE TIMIȘ PENTRU ELITA RAIONULUI NOUA SULIȚĂ

Deputatul poporului din Ucraina, Grigore Timiș, care reprezintă Circumscripția electorală nr. 203 (raioanele Noua Suliță, Herța, Hliboca, parțial Storojineț și Sadagura din orașul Cernăuți) continuă frumoasa tradiție de organizare a unor excursii a locuitorilor regiunii Cernăuți în orașul Kiev. De data aceasta, capitala țării a fost vizitată de unii primari ai satelor, consilieri locali, lucrători ai primăriilor, asistenți sociali din raionul Noua Suliță.

Nouăsuliențenii au fost uimiți de frumusețea și istoria Parcului național „Mejihiria”, de trecutul îndepărtat, dar și recent al acestei zone deosebite. Oaspeții din raionul Noua Suliță au vizitat Piețele Kontraktova, Europeană, Piața Independenței, au călătorit cu funicularul, s-au fotografiat lângă monumentele lui Bogdan Hmelnițki, Grigore Skovoroda, Iaroslav cel Înțelept ș.a. Au fost admirate cele mai frumoase biserici ale orașului vechi, dar și arhitectura clădirilor de importanță politico-administrativă: Cabinetul de Miniștri al Ucrainei, Ministerul Afacerilor Externe, Serviciul de Securitate al Ucrainei.

Momentul culminant al excursiei delegației din Noua Suliță a fost vizitarea Radei Supreme a Ucrainei – Parlamentul țării. În timpul excursiei delegația din raionul Noua Suliță a fost informată despre istoria unicului organ legislativ al țării. Comunicând cu jurnaliștii, la Kiev, Grigore Timiș a constatat că ochii oaspeților sosiți în capitală din regiunea Cernăuți „păreau obosiți, însă în același timp – foarte mulțumiți și fericiți”, iar acest fapt, potrivit parlamentarului, reprezintă cea mai mare motivație politică.

Am discutat cu câțiva participanți la această excursie organizată de parlamentarul Grigore Timiș, care au dorit să fie cunoscută fericirea pe care au avut-o în timpul călătoriei de neuitat.

Vadim CAPTAR, directorul Muzeului de Istorie din satul Costiceni:

– Am avut o întâlnire călduroasă cu parlamentarul Grigore Timiș: excursia prin sălile Parlamentului, fotografiile și amintirile unice. Am ajuns acasă cu emoții enorme, cu impresii colosale, cu dorința de a vedea din nou frumosul oraș Kiev.

Oleg SAUCA, profesor la Școala de cultură generală din Tărăsăuți:

– O excursie de neuitat, o excursie necesară, organizată de deputatul nostru Grigore Timiș. Aduc mulțumiri celor care au organizat acest eveniment pentru noi, pentru impresiile și călătoria frumoasă în orașul Kiev.

Ludmila CHIMAC, profesoară la CIE Dinăuți:

– Sincer vorbind, de mai mult timp am dorit să vizitez Parlamentul țării. Visul a devenit realitate pe 7 noiembrie. Ne-a întâmpinat pe scările Radei Supreme parlamentarul Grigore Timiș și am simțit deodată un sentiment al casei. Am luat cunoștință de istoria parlamentarismului și de istoria edificiului Radei Supreme. Îmi doresc să fie cât mai multe excursii de acest gen organizate pentru oamenii din regiunea noastră și din raionul Noua Suliță, în special. Să-l ajute Bunul Dumnezeu pe Grigore Timiș în toate activitățile și inițiativele pe care le întreprinde.

Serviciul de presă al deputatului Grigore TIMIȘ

O elevă din clasa întâi a sărit de la etajul doi

Incidentul a avut loc la Şcoala medie din localitatea Cuciurul Mare, raionul Storojineț. Direcția școlii a comunicat că eleva a intrat la veceu în timpul recreației mari. Când a vrut să iasă, a constatat că lacătul de la ușă s-a blocat. Fetița s-a speriat, a început să bată în ușă, deoarece suferă de claustrofobie (frică de spațiul închis). Părinții fetiței nu au înștiințat direcția școlii despre acest fapt. Auzind plânsete și zgomote, una dintre învățătoare a încercat s-o liniștească pe elevă. Din păcate, Ecaterina (așa o cheamă pe elevă) nu a vrut să aștepte și a sărit peste fereastră de la etajul doi. Ea a fost transportată de urgență la spital. Din fericire, traumele s-au dovedit a fi nu chiar atât de grave, deși tratamentul poate dura de la câteva zile până la o lună, au dat asigurări medicii.

Distracție sau răzbunare: un biciclist s-a traumatizat în Parcul de cultură „T. Șevcenko”

Un biciclist a fost grav rănit după ce, deplasându-se prin Parcul „T. Șevcenko”, a dat peste o sârmă, ce a fost întinsă printre copaci. Potrivit unui martor ocular, sârma a fost legată la înălțimea gâtului pentru un om de statură mijlocie. La rândul său, directorul parcului a informat că bicicliștilor le este interzis să se deplaseze prin parc. În plus, în momentul de față parcul nu este patrulat de poliție, de aceea administrația nu poate constata cine a făcut acest lucru. În afară de aceasta, Iuri Vengriniuk a subliniat că administrația a primit mai multe plângeri referitor la bicicliști din partea mamelor, care se plimbă în parc împreună cu copiii mici. Parcul este o zonă pietonală. Potrivit regulilor, bicicliștii nu au dreptul să se deplaseze aici cu mijloacele lor de transport. I-aș sfătui să studieze regulile necesare, a conchis Iuri Vengriniuk.

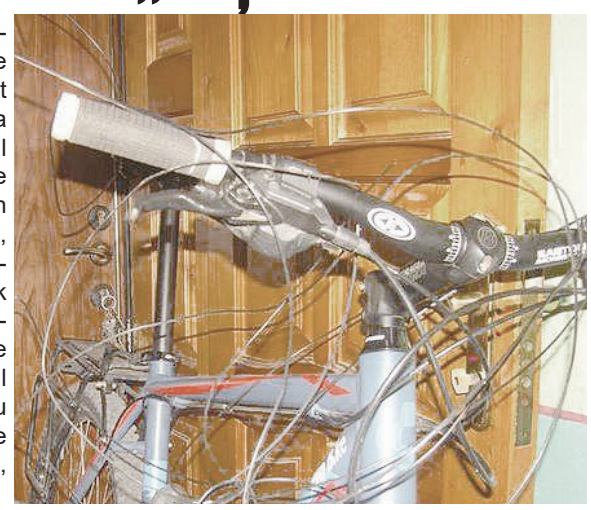

Beat la volan: pe drumul de centură al Securenilor a murit un șofer

Conducătorul auto a murit după ce mașina în care se afla s-a răsturnat. Poliția și medicii legiști au constatat că omul conducea mașina în stare de ebrietate. În plus, șoferul în vârstă de 24 de ani a depășit viteza admisibilă pe acea porțiune de drum, a pierdut controlul volanului și s-a răsturnat. Martorii oculari au afirmat că în acea seară fatală bărbatul a consumat o bună doză de alcool în una din cafenelele din centrul raional. Poliția a demarat o anchetă și a fixat o serie de expertize, ce urmează să elucideze adevăratele circumstanțe ale tragediei.

Teribil accident de circulație la Oprișeni

Tragica întâmplare a avut loc la orele 2.30 în noaptea zilei de 12 noiembrie. La intersecția de pe traseul internațional „Cernăuți-Tereblecea” cu drumul ce duce înspre centrul raional Hliboca s-au tamponat în plină viteză un „Volkswagen Jetta”, condus de un localnic în vârstă de 31 de ani, și un „Peugeot”, la volanul căruia se afla un locuitor al raionului în vârstă de 24 de ani. În urma impactului puternic, șoferul autoturismului „Volkswagen Jetta” s-a ales cu leziuni grave incompatibile cu viața și a decedat la locul accidentului. Șoferul celeilalte mașini a fost examinat de către medici și lăsat să plece acasă. Poliția a demarat o procedură în baza articolului 286 punct 2 (încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere) al Codului Penal al Ucrainei. Jertfa tragicului accident lucra în organele de apărare a dreptului.

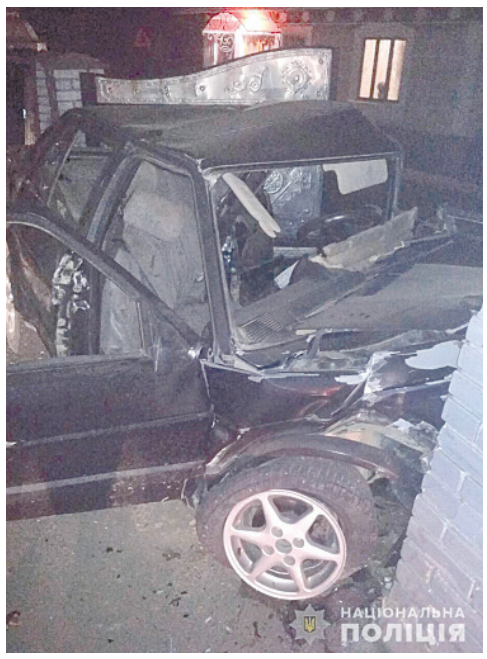

Furt comis la un Internet-club

Incidentul a avut loc la un Internet-club din orașul Vijnița. Poliția a fost alertată de administratorul clubului, care a declarat că a devenit jertfă a unui hoț. Sosind la fața locului, polițiștii au constatat că hoțul a pătruns în interior după ce a spart ușa de la intrare. Amenințându-l pe administrator cu forța fizică, infractorul a pus mâna pe banii adunați și a fugit într-o direcție necunoscută. După câteva ore de căutări bărbatul în vârstă de 36 de ani a fost prins. Ulterior s-a constatat că acesta a ispășit nu o singură dată pedepse în locuri de privare a libertății pentru infracțiuni analogice. Polițiștii au sustras de la infractor o parte din banii furați.

Comportare neatentă: un pescar s-a înecat în iaz

Un bărbat în vârstă de 54 de ani, care prindea pește într-un iaz din localitatea Babin, raionul Kelmenți, a fost înghițit de apă ca rezultat al răsturnării bărcii în care se afla. Oamenii aflați pe mal i-au sărit în ajutor, însă au scos la suprafață corpul deja neînsuflețit al pescarului. Pentru a stabili adevărata cauză a decesului corpul neînsuflețit a fost expediat la expertiza medico-legală. Potrivit datelor Serviciului de Stat pentru Situațiile de Urgență, de la începutul anului, din cauza comportării neatente pe apă, au murit 21 de persoane.

Bărbatul căutat de INTERPOL a fost reținut de grăniceri

Apărătorii frontierei au descoperit un bărbat, care era dat în urmărire internațională. Acesta a fost reținut la Punctul de trecere și control „Mămăliga”. Cetățeanul Republicii Moldova a fost descoperit de grăniceri după baza de date a INTERPOL-ului. Persoana în cauză era căutată de mai mult timp de organele de drept din România. Acesta a fost reținut și predat colaboratorilor Poliției naționale.

Pagină realizată de Dumitru VERBIȚCHI

• 18 noiembrie – Ziua lucrătorilor Complexului agroindustrial

Ropcea – sat al tractoarelor

Interviu cu primarul Ilie OLARU

Duminică, Ucraina îi onorează pe cei care îi asigură bunăstarea – pe lucrătorii din Complexul agroindustrial. Sectorul agrar rămâne unul principal în Ucraina, de aceea și munca agricultorilor merită tot respectul, cu atât mai mult că ei se confruntă cu multe probleme. Își fac datoria așa cum se cuvine și așteaptă ca statul să se întoarcă, în cele din urmă, cu fața spre sat. Așa cum procedează guvernele din țările civilizate. Și totuși, sărbătoarea este sărbătoare.

– Cum este primită această sărbătoare la Ropcea?

– Munca agricultorului a fost și este respectată, e în cinste, afirmă primarul satului, domnul Ilie Olaru. La noi sunt 600 hectare de terenuri arabile care au fost împărțite sub formă de cote. Cotele sătenilor sunt lucrate de către o sută de oameni care dispun de tehnica necesară. În sat sunt tot cam o sută de tractoare. Prin aceasta Ropcea se deosebește de alte localități.

– Care este părerea ropcenilor referitoare la moratoriul asupra vinderii pământului arabil și crearea pieței funciare?

– Puțini sunt dintre acei care se pronunță pentru anularea moratoriului și deschiderea pieței funciare. Majoritatea sătenilor noștri se țin de părerea că moratoriul trebuie prelungit, deoarece nu se știe în mâinile cui pot să nimerească terenurile arabile, pe care se crește pâinea țării. Pentru ropceni îngrijirea pământului este o sursă de venituri, necesare pentru întreținerea familiilor. Deși, cheltuielile cresc. În prezent prețul la motorină s-a egalat cu cel al benzinei. Așa ceva nu se poate.

Impozitele pe pământ constituie sursa principală de venit pentru bugetul local. Am fixat taxa minimă – 106 grivne pentru un hectar de pământ. În alte localități acest impozit e cu mult mai mare, uneori ajunge și până la 400 grivne pentru un hectar. În felul acesta îi stimulăm pe oameni să lucreze pământul.

– În condițiile când este în scădere șeptelul de animale domestice, mai ales a bovinelor, la Ropcea situația e mai îmbucurătoare. Oamenii nu s-au dezobișnuit să țină vite pe lângă casă.

– Chiar și eu am două vaci. În sat sunt câteva persoane care se ocupă cu oieritul. De exemplu, Dumitru Dascaliuc, Florea Miglei și alții întrețin câte 100-120 de oi. Cândva se interesau de oierit specialiști de la Cernăuți. Acum, de vreo doi ani, nu-i mai văd prin sat. Dar și statul nu prea are grijă. Lâna, de exemplu, nu poate fi realizată nicăieri. Nimeni nu se interesează de asemenea materie primă. Oamenii cresc oi numai pentru brânză. Ea este întrebată oricând.

– La Ropcea continuă să funcționeze Firma „Țărăncuța”, care se ocupă de colectarea laptelui din gospodăriile private. De altfel, este una dintre puținele firme de acest fel nu numai în raionul Storojineț, dar și în regiune.

– Firma „Țărăncuța” funcționează. Ea este condusă de doamna Gheorghina Percic. Dispune de utilaj frigorifer și laptele colectat de la săteni se păstrează proaspăt. Are contract cu o firmă din Cernăuți și aceasta cumpără laptele pentru a-l prelucra în continuare. Standardele calității, care sunt propuse în prezent, vor stimula apariția unor astfel de puncte de colectare a laptelui mai în toate localitățile sătești, ba chiar și la crearea cooperativelor.

Interlocutor: Vasile Carlașciuc

• Sfatul specialistului

IRGA, POM DE STAFIDE

Această cultură provine din America de Nord, are flori albe, rezistă până la 7 grade de ger. Are frunze ovale, pomușoare negre rotunde asemănătoare cu coacăzul negru. Înflorește la sfârșitul lunii aprilie-începutul lunii mai.

Pomușoarele conțin zahăr (8-12%), pectine, acizi organici (0,4-0,7%), vitaminele C1, B2, P1, K, caroten, flavonoide, microelemente (cupru, cobalt, plumb).

Pomușoarele se consumă proaspete, se usucă, din ele se prepară gem, dulceață, suc, compot. Ele sunt foarte dulci și nu se scutură. Dacă nu sunt culese la timp, se usucă pe lăstari. Dulceața se prepară în felul următor: la un kilogram de pomușoare se adaugă 300 grame de zahăr.

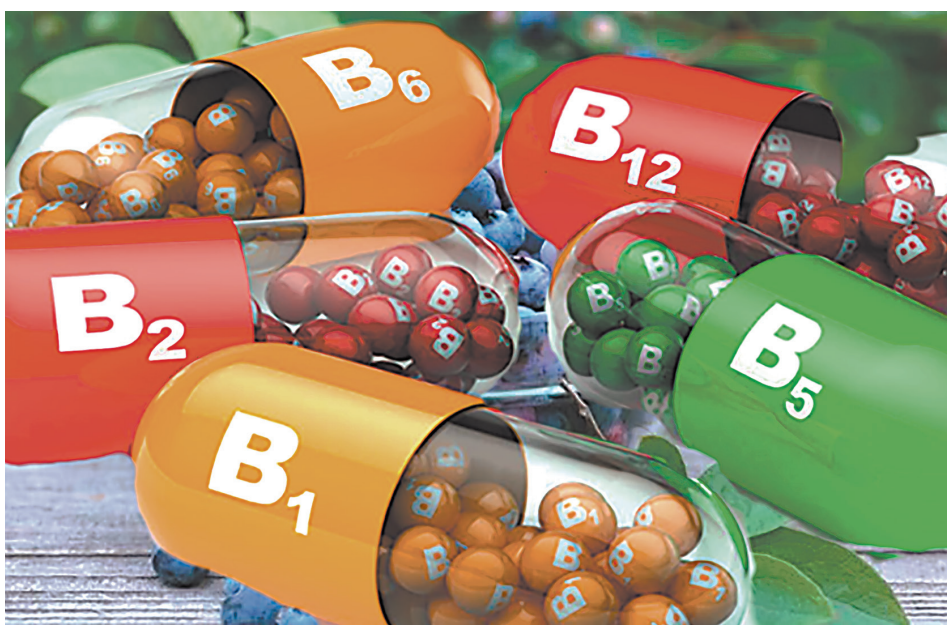

Irga este apreciată și pentru capacitatea ei curativă. Se folosește la profilaxia și tratarea aterosclerozei, cardiosclerozei, sclerozei cerebrale, avitaminozei, bolilor cardio-vasculare, bolilor de stomac și intestine. Infuzia din flori de irga reduce tensiunea. Este cel mai bun medicament împotriva insomniei.

Această plantă se cultivă pe orice sol, chiar și pe cele acide, în locuri puțin umbrite. Este rezistentă la ger și secetă, nu este atacată de boli și dăunători, dă roadă în fiecare an până la 50 de ani.

Se plantează la distanța de 1,4-1,7 metri, diametrul gropii fiind de 55-60 cm, iar adâncimea de 55 cm, solul roditor se amestecă cu compost sau gunoi de grajd, se adaugă 200 grame de superfosfat și 150 grame de îngrășăminte de potasiu.

În genere, irga necesită îngrășări. De menționat că sistemul radicular e de 2 ori mai mare în lățime decât coroana. Arbuștii de cinci și mai mulți ani se îngrașă cu două galeți de compost sau gunoi putred. În caz că lipsesc îngrășămintele organice, se încorporează 1 kg de superfosfat şi 500 grame de silitră amoniacală primăvara.

Întreținerea arbustului nu necesită eforturi mari până la zece ani și nu se fac retezări. Arbustul constă din 10-15 lăstari, care pot atinge înălțimea de 3 metri. Lăstarii dau rod satisfăcător până la 20 de ani. Pentru a obține un arbust deplin format, în fiecare an se lasă numai doi lăstari tineri. Dacă se reduce recolta, se fac întineriri.

Eu personal am plantat un puiet de 2 ani în 2007, în prezent arbustul are o înălțime de 165 cm. În anul 2010 am plantat încă un puiet, care are în prezent 15 lăstari de diferite vârste, înălțimea primilor lăstari e de 1,9 m.

Deocamdată acest arbust e puțin cultivat. Puieții se vând la iarmaroacele speciale pentru pomicultori. Ținând cont de capacitățile curative ale pomușoarelor, arbustul irga merită să fie plantat.

Ion CRILIUC,
pedolog

TINERI EXPERȚI ÎN DOMENIUL PRESEI, ÎN OSPEȚIE LA „LIBERTATEA CUVÂNTULUI”

Presa de expresie română din Cernăuți a trezit interesul unor tineri experți din Ucraina, Germania, Republica Moldova și Georgia – participanți la Proiectul „Conflicte lingvistice: identificare, analize, dezamorsare”. Este un proiect finanțat de Ministerul de Externe al Germaniei prin Moldova Institut Leipzig. Săptămâna trecută ei au efectuat o vizită în nordul Bucovinei pentru a se convinge în ce măsură s-a păstrat aici spiritul „Europei în miniatură”. Anume așa a intrat în istorie „dulcea Bucovină”, care prin proverbiala sa toleranță a fost mamă dreaptă la toate neamurile conlocuitoare.

O tânără democrație, cum este Ucraina, cu aspirații ferme de integrare în spațiul valorilor europene, ar trebui, prin legile sale, să-și mențină cununa, împletită din flori diferite. Fiecare etnie participă la opera visată de veacuri de făurire a statalității cu tezaurul său spiritual pe care ea îl are și pe care trebuie să-l dezvolte. Presa în limbile minorităților naționale îndeplinește funcțiile de barometru al acestei stări.

Ce au dorit să afle experții de la proiectul european, vizitând redacția publicației noastre? În primul rând, s-au interesat de condițiile care asigură apariția ziarului. Doar e lucru știut că orice ziar într-o limbă a minorităților naționale nu poate „supravieți” în actualele condiții de piață, bazându-se numai pe tiraj și publicitate. El trebuie subvenționat. În cazul săptămânalului „Libertatea Cuvântului”, toate cheltuielile financiare (iar ele cresc de la an la an) sunt suportate de redactorul-șef, domnul Mihai Grosu. În cei patru ani de când „Libertatea Cuvântului” este un ziar independent, el și-a schimbat radical aspectul, fapt observat imediat de oaspeții noștri. Diversitatea de teme este, de asemenea, o cale a succesului. Or, în această perioadă de timp, tirajul publicației noastre a crescut de câteva ori.

Răspunzând la întrebările oaspeților, jurnaliștii noștri au accentuat că ziarul oglindește nu numai viața comunității românești din regiune (ba chiar și din Ucraina), dar și evenimentele principale din ținut și din țară. Cu el doresc să colaboreze unii autori nu numai din Ucraina, ci şi din alte ţări.

Este foarte solicitat site-ul ziarului din Internet, care se înnoiește zilnic și conține cu mult mai multe informații, decât cele publicate pe paginile „Libertății Cuvântului”. Site-ul conține și materiale audio și video, grupaje de fotografii și este accesat de compământenii noștri, pe care soarta i-a adus pe meleaguri străine, departe de casă.

Dialogul experților cu ziariștii de la „Libertatea Cuvântului” a fost sincer și binevoitor.

Regizor cernăuțean, susținut de Președintele țării

Trei tineri regizori de cinema din țară au primit granturi din partea Președintelui Ucrainei pentru realizarea noilor proiecte de creație. Va beneficia de această susținere financiară și regizorul cernăuțean, Dmytro Suholytki-Sobciuk, care și-a câștigat popularitate prin filmul „Malanca de la Crasna”, iar anul curent noua sa peliculă de scurt metraj „Halterofilul” a fost menționată cu premiul principal la Festivalul Național de Film „Tinerețea”.

Cele 75 mii de grivne vor fi folosite de Dmytro Suholytki-Sobciuk la crearea almanahului de scenarii „Terrarium. Reședința de scenarii” cu participarea Asociației publice „Zona de cinema” din Cernăuți. Concomitent regizorul cernăuțean lucrează la filmul „Pamfir”. Este un film artistic de lung metraj, de altfel primul în biografia de creație a lui Dmytro, despre istoria unui bărbat, care tinde să devină un familist bin, dar soarta îl pune la multe încercări și el se abate de la drumul cinstit întru binele familiei sale. La începutul lunii curente la Cernăuți a avut loc un casting pentru alegerea actorilor profesioniști și neprofesioniști. Din 70 de participanți au fost aleși numai 10, care vor participa la cea de a doua etapă a concursului de selecție. La sfârșitul lui noiembrie un casting asemănător va avea loc la Ivano-Frankivsk. Regizorul Dmytro Suholytki-Sobciuk caută pretendenți la cele șapte roluri din film, una din condiții fiind proveniența lor din regiunile Cernăuți și Ivano-Frankivsk. Se prevede ca filmul să apară pe ecrane în anul 2020.

Vom mai menționa că anul acesta regizorul și scenaristul cernăuțean, Dmytro Suholytki-Sobciuk a devenit membru al Academiei Europene de Cinema. E al 35-lea reprezentant al industriei de cinema ucrainene, care s-a învrednicit de o astfel de onoare. Această instituție a fost înființată în anul 1988 la Berlin și întrunește în prezent circa trei mii de cineaști din țările europene.

DINA COCEA, ACTRIȚĂ DIN FAMILIA UNUI LĂUTAR VOLOCEAN

Volocenii, păstrători fideli ai spiritualității românești, vorbesc cu drag și cu mândrie despre consăteana lor, Dina Cocea, ajunsă actriță de teatru și film în Republica Moldova. Ea face parte din trupa Teatrului Național „Mihai Eminescu” din Chișinău.

Viitoarea actriță s-a născut la Voloca, la 12 noiembrie 1944, în familia lăutarului Ion Cocea, care a învățat-o să cânte la mandolină, vioară și acordeon. Și-a făcut studiile la Facultatea de Actorie a Institutului de Arte „Gavriil Muzicescu” din Chișinău, a activat la Teatrul „Vasile Alecsandri” din Bălți, apoi la Teatrul Moldovenesc muzical-dramatic „A. Pușkin”, care a devenit Teatrul Național „Mihai Eminescu”. Dina Cocea s-a produs în peste o sută de filme, cele mai reușite fiind rolurile Julietei din „Romeo și Julieta” de W. Shakespeare, Beatricei din „Mult zgomot din nimic”, Paulinei din „Păsările tinereții noastre” de Ion Druță. A jucat și în câteva filme realizate la Studioul „Moldova-Film”. Dina Cocea este artistă emerită a Moldovei, a fost distinsă cu medalia „Mihai Eminescu”.

Cu prilejul zilei de naștere volocenii, pe Facebook, i-au adresat slăvitei lor consătene urări de bine și sănătate, noi realizări de creație.

Pagină realizată de Vasile CARLAŞCIUC

Scutul și crinul arhanghelilor cerești

Forosna, sat nu prea mare din raionul Noua Suliță, are doi ocrotitori cerești – Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil. În cinstea lor a și fost ridicată biserica din localitate. Este o istorie de opt decenii, care un timp oarecare a fost umbrită de ideologia comunistă, ateistă. În anii de putere sovietică hramul din sat a fost „mutat” cu câteva săptămâni mai devreme, în ziua de 7 noiembrie, când în toată țara era marcată revoluția din octombrie. Dar „elanul revoluționar” a fost învins de scutul adevărului și de crinul alb al arhanghelilor cerești, iar forosnenii au revenit la prăznuirea hramului conform calendarului bisericesc.

„ÎN DECURSUL ANULUI ELIBERĂM DOUĂ-TREI CERTIFICATE DE NAȘTERE”

Denumirea satului este tălmăcită în mod diferit: ba că e apropiată de noțiunea de „crengi uscate”, ba că este un ecou din limbile popoarelor nomade al cuvântului „îngrijitor”. Oricum, arborele vieții localității este viguros, iar forosnenii sunt foarte grijulii față de propriul destin. Satul figurează în documentele de istorie din anul 1603, se știe că în secolul al XVIII-lea pe vatra satului a fost ridicată o biserică de lemn cu hramul Sfinților Voievozi.

În momentul de față Forosna are o populație de circa 800 persoane, dintre care cam 150 sunt plecate la muncă în străinătate.

– Cei care dau de bine acolo, nu se mai întorc în sat. Majoritatea lor sunt tineri și din cauza aceasta ne confruntăm cu problema demografică, sesizează primarul satului, domnul Florea Șcerbaniuc. În ultimul timp eliberăm două-trei certificate de naștere pe an. Iată, la anul viitor vom avea în clasa întâi 12-13 copii, iar mai departe perspectiva nu este deloc îmbucurătoare. Satul îmbătrânește.

Forosna dispune de circa 800 hectare de pământ arabil, care este lucrat gospodărește și aceasta le face cinste localnicilor.

– Pământul ne aduce cel mai mare venit în bugetul local, afirmă domnul primar. 400 de hectare au fost date în arendă Holdingului agricol „Mria” („Visul”), iar restul le lucrează arendași din sat. Voi menționa că cei de la Compania-holding acordă ajutor pentru îmbunătățirea infrastructurii din sat. În acest scop au alocat 45 mii grivne. Au fost schimbate geamurile la Punctul de felceri și moașe, au fost reparate trei poduri din sat, iar școlii i s-a repartizat un ajutor în sumă de 17 mii grivne.

Evident că ramura agricolă poate aduce un venit și mai mare satului, însă rețin această dezvoltare legile imperfecte. Iată, acum o sută de mici proprietari funciari din Forosna doresc să revadă acordurile de arendă cu Holdingul „Mria” ca să-și lucreze singuri cotele lor de pământ sau planifică alte scheme de arendă. Va fi aceasta în folosul satului sau nu, e greu de spus. De altfel este incertă situația privind crearea comunității teritorial unite.

– Forosna și satele vecine cu ea nu prea cunosc o creștere economică, deci va fi greu și riscant ca ele să se unească într-o comunitate teritorială. Unei astfel de comunități prosperarea economică nu îi este garantată, se arată a fi convins domnul Florea Șcerbaniuc. Mă gândesc că ar fi mai bine să aderăm la Comunitatea Teritorială Unită Noua Suliță, așa cum a procedat Coteleul, dar satul nostru nu are hotar comun cu Noua Suliță. Este o situație de incertitudine, dar vom trăi și vom vedea. Cred că apele se vor limpezi.

„NU NE-AM DEZIS DE LIMBA ROMÂNĂ”

Situația geografică a satului Forosna a decis în mare parte și destinul școlii din sat. La începutul acestui secol gospodarii din sat se orientau tot mai des spre școala ucraineană de la Șcerbinți, înscriindu-și copiii acolo. Iar când și-au dat seama că școala din sat rămâne fără elevi, au abordat altfel problema: să se deschidă și acolo clase cu predarea obiectelor în limba ucraineană. Aceasta, în opinia lor, a fost soluția pentru „salvarea” școlii. Soluție în detrimentul limbii materne, române.

– Noi nu ne-am dezis de limba română, afirmă doamna directoare, Irina Razloga. Limba și literatura română este obiect de studiu obligatoriu în toate clasele. Nu pot afirma că situația s-a îmbunătățit radical, dar și acum la Complexul Instructiv-Educativ din Forosna avem 68 de copii. La 12 dintre ei mamele sunt plecate peste hotare, la 4 copii – ambii părinți. Frecventează școala și câțiva elevi din Jilovka și Cerlena. Suntem o filială a Școlii de bază din Coteleu, dar cum va fi mai departe, nu se știe, fiindcă n-a fost creată Comunitatea Teritorial Unită.

La Forosna s-a stabilit cu traiul o familie de refugiați din Donbas – Stepanov. Locuitorii a primit-o omenește. Când în această familie s-a întâmplat o tragedie – din cauza incendiului au rămas fără acoperiș deasupra capului, învățătorul de educație fizică, Boris Stadler, le-a propus o altă casă. De altfel, acest minunat pedagog l-a scos în lume pe Roman Vacaraș. Fiind elev, el juca foarte bine tenis, însă e invalid. Grație susținerii morale a lui Boris Stadler și a altor pedagogi, Roman Vacaraș a ajuns maestru al sportului și a câștigat medalie de aur la competițiile paraolimpice europene.

– Astă vară au absolvit școala noastră cinci elevi și toți, într-un fel sau altul, își continuă studiile. Nivelul de cunoștințe al elevilor noștri este la fel ca și în alte școli din raion, a subliniat doamna directoare Irina Razloga.

„VOM SFINȚI BISERICA ÎNNOITĂ”

Părintele Mihai Moisei este duhovnicul satului Forosna acum al patrulea an.

– Când am fost numit paroh la Forosna, serviciul divin de duminică era frecventat de 7-8 oameni, iar în prezent – de circa 50. Oamenii din Forosna sunt simpli, buni la suflet, profund credincioși și cu frică de Dumnezeu. Cu ajutorul lor am reparat biserica, am amenajat curtea ei, întregul teritoriu este iluminat. Însă, cel mai important este că am reușit să aprindem lumina credinței în sufletele oamenilor, că ascultă predica în limba lor maternă, subliniază domnul părinte.

La 21 noiembrie, în ziua praznicului Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, Biserica reconstruită din Forosna, care are 80 de ani, va fi sfințită. La serviciul divin vor participa mitropolitul Bucovinei și Cernăuțiului, Meletie, și un sobor de preoți.

Pagină realizată de Vasile CARLAȘCIUC

Valeri Ciobotar, vicecampion mondial la karate

Sportivul bucovinean, Valeri Ciobotar, a cucerit medalia de argint la Campionatul mondial de karate de la Madrid, anunţă Comitetul Olimpic Naţional pe Twitter. Valeri Ciobotar, categoria 84 kilograme, din cauza unei traume nu a putut participa la bătălia finală împotriva croatului Ivan Kveşici. Amintim că la Cupa Mondială din Spania sportivii obţin punctaj pentru calificarea la turneul olimpic de la Tokyo 2020.

FC Corovia, deținătoarea Supercupei Bucovinei 2018

Supercupa Bucovinei 2018 a fost disputată între FC Corovia şi FC Nepolokivţi pe stadionul Bucovina din Cernăuţi. A fost un meci cu puţine goluri, dar foarte spectaculos. În prima repriză Nepolokivţi a dominat jocul. În repriza secundă Ruslan Riabyi de la FC Corovia reuşeşte să marcheze unicul gol al partidei. Astfel, FC Corovia intră în posesia Supercupei Bucovinei 2018. Cei mai buni jucători ai partidei au fost desemnaţi Andrii Bejenar (Nepolokivţi) şi Ruslan Riabyi (Corovia).

Box: Oleksandr Usyk și-a păstrat titlurile mondiale la categoria grea-ușoară

Pugilistul ucrainean Oleksandr Usyk şi-a păstrat titlurile mondiale WBC, WBA, IBF şi WBO la categoria grea-uşoară, după ce l-a învins prin KO pe britanicul Tony Bellew în runda a opta, sâmbătă, în cadrul unei gale desfăşurate la Manchester. Bellew, deţinătorul titlului WBC la categoria grea-uşoară, înainte de a-l abandona pentru a urca la categoria grea, a izbucnit în lacrimi după ceea ce ar fi trebuit să fie meciul său de adio. „Este boxerul cel mai puternic pe care l-am întâlnit în cariera mea, este un imens campion", a afirma Bellew. Tony Bellew a încheiat meciul la pământ, în urma unei lovituri directe de stânga devastatoare, trimisă în runda a opta de adversarul său ucrainean. La vârsta de 35 de ani, boxerul britanic a suferit a treia înfrângere din carieră, prima la categoria grea-uşoară (30 victorii şi un egal) şi se va retrage după ce a câştigat peste 10 milioane de euro. La rândul său, Usyk, campion olimpic la Londra în 2012, rămâne neînvins cu 16 victorii în tot atâtea meciuri, dintre care 12 înainte de limită. Pugilistul în vârstă de 31 de ani ar putea urca la categoria grea pentru a-l întâlni pe britanicul Anthony Joshua, campionul WBA, IBF şi WBO.

Elina Svitolina a făcut furori în Maldive

Jucătoarea ucraineană de tenis Elina Svitolina a petrecut câteva zile de vacanță în Insulele Maldive, după ce a câştigat, la Singapore, Turneul Campioanelor, cel mai important succes din cariera ei. În vârstă de 24 de ani, Elina Svitolina și-a făcut de cap printre insulele din Oceanul Indian. A făcut plajă și a jucat biliard în costum de baie, fără inhibiții. Svitolina a cucerit trei titluri WTA pe parcursul acestui sezon, la Brisbane, Dubai şi Roma.

La Singapore, ea a câştigat toate cele trei partide din grupa sa, cu Petra Kvitova, Karolina Pliskova (ambele din Cehia) şi Caroline Wozniacki (Danemarca), înainte de a se impune în semifinale în faţa olandezei Kiki Bertens, cea care a înlocuit-o la Turneul Campioanelor pe românca Simona Halep, numărul unu mondial, nevoită să declare forfait din cauza problemelor la spate. Pentru performanța din Singapore, Elina Svitolina a fost recompensată cu un cec în valoare de 1.750.000 dolari şi 750 puncte WTA și a terminat pe locul patru în Top 10 bani câştigaţi în circuitul WTA în 2018:

1. Simona Halep 7.409.564 dolari
2. Caroline Wozniacki (Danemarca) 6.657.719
3. Naomi Osaka (Japonia) 6.394.289
4. **Elina Svitolina (Ucraina) 5.737.247**
5. Angelique Kerber (Germania) 5.686.362
6. Sloane Stephens (SUA) 5.068.099
7. Serena Williams (SUA) 3.770.170
8. Karolina Pliskova (Cehia) 3.539.050
9. Petra Kvitova (Cehia) 3.301.389
10. Kiki Bertens (Olanda) 3.163.688

La revenirea la Kiev, Svitolina a intrat în ședințe foto pentru diverse publicații.

FC Bucovina a încheiat sezonul pe ultimul loc în clasament

În cadrul etapei a 17-a a Campionatului naţional la fotbal Liga a II-a, FC Bucovina a cedat în deplasare în faţa FC Kaluş, scor 0:2. Astfel, echipa cernăuţeană se poziţionează pe ultimul loc în clasamentul Ligii a II-a, cu 12 puncte la activ. Lider în clasament este echipa Mynai (Ujgorod) şi Polisia (Jytomyr) cu câte 30 de puncte, urmate de echipa Kaluş cu 29 de puncte. „În general am avut o partidă bună. Dar nu avem jucător care să marcheze şi să dea pasa finală. Avem de mai multă vreme probleme în ofensivă. Nu ştiu care va fi viitorul echipei", a declarat după încheierea meciului Viktor Mglyneţ, antrenorul principal al FC Bucovina.

Pagină realizată de Romeo CRĂCIUN

Copilul și părinții sunt legați pe veci

După acel caz neplăcut până la lacrimi pentru ea, Luminița nu l-a mai văzut mult timp pe tata. Vroia să-l mai viziteze o dată, dar și-a amintit de convorbirea lui telefonică cu mamă-sa, de documentul despre care spunea. Și atunci i-a pierit orice poftă să-l mai vadă. Nopți la rând a tot plâns în pernă și adormea cu gândul amar: „Cum de-a putut s-o facă? Pentru ce? Pentru niște prăpădite, care nici nu meritau măcar să calce pe urmele mamei”.

O vorbă din bătrâni spune că sângele apă nu se face niciodată. Ceva îi spunea din interior că ar trebui să-l caute din nou, să-i vorbească, să-l asculte. De la o vreme toate gândurile îi erau doar la tata. Nu i-a destăinuit mamei niciodată despre dorința de a se vedea cu omul care i-a dat viață.

de una singură, într-o zi i s-a destăinuit ginerelui, înșirându-i istoria vieții sale și rugându-l să aibă grijă de Luminița și de dulcele lor odor ce urma să vină pe lume. A încercat Valentin s-o încurajeze, a luat legătură cu cei mai buni medici, dar.. era târziu. Mama s-a stins fulgerător fără să se plângă pe soartă. După ce

răsit propriii copii atunci când ei aveau nevoie de el cel mai mult? Şi atunci în situaţie a intervenit soţul Luminiţei. Valentin o implora să accepte cerinţele tatălui, să-i plătească cele câteva sute de grivne şi să se debaraseze de orice pretenţii din partea lui. Şi iarăşi sentimentul regretului şi cel al urii o măcinau din interior. Dacă ar fi după ea, mai bine ar da acei bani într-un orfelinat, pentru că acolo îşi duc viaţa copilaşi la fel abandonaţi de părinţi. Tatăl aflase, nu se ştie de unde, că Luminița şi soţul ei o duc bine din punct de vedere material. De la un timp a început să-i scrie scrisori, păstrându-şi şi copiile, în care se plânge pe greutăţile vieţii, că este singur şi are nevoie de susţinerea copiilor. Mai are îndrăzneala să-i roage să-l ia să trăiască la ei.

Viața Luminiței devenise un coșmar. Nu putea să accepte propunerile tatălui. De fiecare dată atunci când o ruga să-l ia să trăiască cu ei, căci nu mai are puteri să reziste în fața singurătății, tânăra

Odată l-a observat întâmplător în parc cu o femeie tânără la braț. După cum a înţeles ea, era ordinara lui soţie. Ducea de mână şi un copil mic. E clar că viaţa de mai departe a Luminiței a decurs fără participarea părintelui. Între timp, a absolvit o facultate și a avut marele noroc să găsească și un serviciu pe plăcere. Acolo, la noul loc de muncă, l-a întâlnit pe Valentin, un băiat ager la minte și descurcăreț în toate, care lucra de ceva timp șeful unei secții de marketing. Tânărul cu ochi albaștri era urmărit cu privirea și dorit în gând de toate fetele din oficiu. Chiar prima întâlnire cu el a făcut ca ceva plăcut să tresară în sufletul Luminiței. Și băiatul a îndrăgit-o de la prima vedere. Atunci s-au sfârșit și iluziile lui Valentin că viața de holtei este cea mai frumoasă și că nici o fată nu-l va putea cuceri. Au început întâlnirile romantice, cea mai frumoasă perioadă din viața unui tânăr. Seară de seară vroiau să se retragă într-un colțișor de parc sau pe malul lacului pentru a se îmbrățișa fierbinte și a-și spune cele mai alese cuvinte. Gândurile și dorința de a-l revedea cât mai des pe tata au trecut cumva pe plan secund. Valentin era cel care-i ocupa toată rațiunea și cugetul. După vreo cinci luni de întâlniri romantice cei doi s-au căsătorit. Mare i-a fost atunci bucuria mamei de a-și vedea fericită fiica, care nu a avut parte de tot sprijinul unui umăr de bărbat, ci doar de acele rare întâlniri pe care i le oferea tatăl atunci când îi permitea timpul sau aventurile prin care trecea. Această bucurie imensă, însă, a fost umbrită de o durere, care s-a abătut asupra familiei chiar la vreo patru luni de la nunta de basm pe care au jucat-o. Mama s-a îmbolnăvit grav, dar nu a spus nimănui. Ținea în sine, nu dorea să umbrească fericirea copiilor. Văzând că nu mai poate să lupte

i-a spus fiicei că moare fericită pentru că şi-a văzut unicul ei copil în rând cu lumea, că este mândră de ginere, s-a dăruit pământului fără să aştepte venirea pe lume a nepoţelei, pe care a dorit-o atât de mult.

Peste un oarecare timp, tatăl a apărut din nou în viaţa Luminiței. Mai bine zis, într-o zi femeia a primit o înştiinţare pentru a se prezenta la judecată. Nu şi-a putut închipui ce ar însemna aceasta. Când a venit la judecată, oamenii legii i-au explicat că tata i-a dat în judecată pe ea şi pe alţi doi copii ai săi, pe care i-a abandonat în copilărie. Atunci Luminița a avut posibilitatea să vadă acel document, pe care, chipurile, l-o fi semnat mama şi alte câteva foiţe cu scrisul ei prin care se spunea că nu are nici o pretenţie faţă de tata. El era foarte mândru la judecată, se fălea cu acele documente şi spunea că le-a păstrat special, având astfel grijă de liniște la bătrâneţile sale. Reiese că încă atunci când o părăsise pe soţia sa cu un copil mic de tot, el avea grijă cum îşi va câştiga, prin judecată, întreţinerea. Când Luminița i-a spus că, în realitate, el nu a plătit acea sumă de bani, tatăl i-a tăiat-o din scurt:

– Mi-ar fi interesant să aud cu ce poţi dovedi contrariul. Iată, eu dispun de documente concrete.

Îi era foarte greu să-l mai asculte, dar nu avea încotro. Pe lângă toate, îndruga întruna că face totul după lege şi că are tot dreptul la susţinere din partea copiilor, pentru că este deja pensionar şi are nevoie de acest sprijin.

În acele momente în sufletul ei sentimentul de ură se amesteca cu cel al regretului. Nu-i părea rău de bani, însă nu-şi putea închipui ce se petrece în capul omului care i-a dat viaţă şi care a părăsit-o când era micuţă de tot. Despre ce susţinere putea fi vorba, dacă şi-a pă-

femeie își imagina amarul prin care a trecut buna ei mamă, iar înaintea ochilor îi apărea chipul tatei și al femeii tinere cu care l-a văzut în oraș. Și atunci i-a zis pe un ton mai liniștit și printre lacrimi:

– Nu pot să cred, tată, că în lumea întreagă există vreo judecată, care m-ar impune să fac acest lucru. Trăiește de unul singur, aşa cum îţi place. Toată viaţa ai trăit doar pentru tine, în satisfacţii şi plăceri fără să te gândești la noi. De ce să nu-ți trăiești restul zilelor tot la fel şi să vezi cum e atunci când nimeni nu vrea să te ştie?

Atunci bătrânul a izbucnit în plâns și a căzut în genunchi în fața fiicei.

– Iartă-mă, scumpa mea, pentru că nu am avut minte și nu am știut ce fac atunci, în tinerețe.

Abia atunci i-a recunoscut că nu a avut dreptate și că documentul semnat, chipurile, de mama, era o ficțiune. În ultimul timp le trece pragul tot mai des pentru a-şi vedea, chipurile, nepoţica. Îi aduce unele mărunţişuri de care nu ar avea nevoie cât e lumea. Dar copilul este copil. Când mamă-sa i-a interzis să mai meargă cu el la plimbare, i-a declarat că bunicul este bun, iar ea este o femeie rea, pentru că nu-l iubeşte. Clar că nici nu i-ar şedea bine să-l gonească pe propriul părinte din casă. La insistența fiicei și a lui Valentin a acceptat ca tatăl să trăiască la ei restul zilelor, iar bătrânul nu încetează să se căiască de cele săvârșite în tinerețea lui zburdalnică și plină de aventuri. Și inima Luminiței pare să se moaie încetul cu încetul. Omul se căiește de cele petrecute în tinerețe. S-a întors cu fața la Dumnezeu. Iar aceasta e principalul, consideră Luminița. Așa o învăța mama. Prin asta se și explică acea legătură tainică și divină care spune că părinții și copilul sunt legați pe veci.

Dumitru VERBIȚCHI

– Marie, se adresează soțul către soție. Ai pus sare în ciorbă?
– Da, răspunde femeia. Am pus și eu, și mama.
– Atunci, zice bărbatul, pun și eu un pic și mâncați-o voi.

* * *

Feciorul se adresează tatălui:
– Tată, dar eu de la cine am luat inteligența?
– Cred că de la mamă-ta, pentru că eu o mai am, răspunde părintele.

* * *

Soția dezmierdându-se către soț:
– Iubitule, înainte să ne căsătorim, mereu îmi cumpărai bijuterii și cadouri scumpe.
– Și?
– Și cum se face că acum nu-mi mai cumperi?
– Păi, scumpa mea. Unde ai mai pomenit tu în lume pescar să dea mămăligă la pește după ce l-a prins?

* * *

Soția către soț:
– Ce faci acolo, dragul meu?
– Ce fac? Chiar nimic.
– Cum adică nimic? – insistă soția. De o oră încoace studiezi certificatul nostru de căsătorie.
– Ei, chiar nimic. Pur și simplu, căutam data expirării.

* * *

– Tăticule, se adresează fiul către părintele său. De ce la noi bărbații nu pot să aibă mai multe soții concomitent cum e în Africa, bunăoară.
– Ești încă mic, fiule, îl mângâie tatăl pe cap oftând. Când o să crești mare, o să înțelegi de ce legea ne apără.

* * *

Polițiștii de la rutieră intervin pentru clarificarea unui accident de circulație. Polițistul către șofer:
– Stimabile, spuneți-mi, vă rog, cum s-a făcut că la o așa viteză mică ați accidentat acest pieton, care trecea tocmai în loc reglementat de reguli?
Șoferul:
– Domnule polițist, nu aveți dreptate. Eu nu l-am accidentat. Pur și simplu, am oprit pentru a-i da drumul să treacă.
– Dar de ce-l văd întins la pământ tocmai pe trecerea de pietoni?! – iese de sub control omul legii.
– Cred că o fi pierdut cunoștința de mare mirare, constată șoferul.

* * *

Doi amici discută:
– Măi frate, ce să ne facem noi, bărbații, cu femeile astea, dacă noi suntem în putere mai puțină vreme decât doresc ele?
– Ce să te faci? – spune al doilea pe un ton întrebător. Am citit undeva că într-o căsătorie pentru un bărbat e mai greu primii 50 de ani.
– Și apoi?
– Și apoi îi vine în ajutor scleroza, care afectează conștiința soției.

* * *

Fiul bun de însurat o aduce acasă pe aleasa inimii sale pentru a-i face cunoștință cu părinții. Mama îl ia deoparte la bucătărie și-i șoptește:
– Nu am ce zice, e frumoasă foc. Vă stă bine

alături și nu-ți va fi rușine să ieși cu ea în lume. Dar, uită-te, dragul mamei, în poșeta ei. Dacă acolo e ordine, înseamnă că e și gospodină.
Feciorul înșfacă poșeta, iese în coridor și revine peste ceva vreme.
– Mamă, acolo e o dezordine totală. Totul e plin de pomadă, pudra e împrăștiată, o droaie de hârtii…
– Idiotule! – sare mamă-sa ca friptă. Aceasta e poșeta mea.

* * *

Fiul de 17 ani i se adresează tatălui său:
– Tată, cum e atunci când vezi o fată sau o femeie frumoasă, care vine în întâmpinare?
– Cum e? O admir până mă satur.
– Și unde te uiți mai întâi de toate?
– Întâi și-ntâi, fiule, mă uit atent dacă nu mă vede mamă-ta.

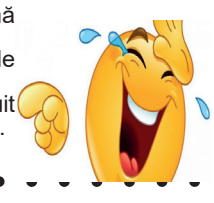

Abuzul emoțional poate fi mai grav decât cel fizic pentru sănătate

Abuzul emoțional face parte, fără să ne dăm seama, din viața cotidiană. Din nefericire, mulți dintre noi suferă în tăcere, iar consecințele pot fi grave.
Abuzul emoțional vine și din noi. Fiecare relație are un aport la formarea sau la deformarea noastră. Iar o relație nesănătoasă ne împiedică să fim autentici. Relațiile sănătoase sunt din ce în ce mai rare. Deoarece oamenii se gândesc mai mult la ei, la interesele lor, la nevoile lor. Și nu mai au timp sau dispoziție să le asculte și pe ale partenerilor. De aici până la abuzul emoțional nu e departe.

MINCIUNA DOARE

În opinia psihologului, greşeala cea mai frecventă pe care o fac majoritatea oamenilor este să-şi formeze mental imaginea partenerului ideal. Atunci când vor cunoaşte pe cineva, vor face o comparaţie cu acea proiecţie. Abia de atunci încolo vor apărarea problemele de relaţionare. Deoarece partenerul real va avea defectele lui în comparaţie cu partenerul ideal.

La început, pentru a nu-şi subestima puterea de a decide corect, persoana în cauză va încerca să nu ia în seamă aceste discrepanţe. Se va autominţi. În timp, toate aceste frustrări autoinduse vor escalada până în punctul în care îi vom pedepsi pentru că nu sunt perfecţi: unii devin agresivi, alţii joacă rolul de victime, sunt absenţi în propria relaţie, caută vieţi paralele etc. Astfel de tipuri de comportamente dau naştere la diferite tipuri de abuzuri, nu atât fizice, cât mai ales emoţionale.

CÂT DE GRAV POATE FI ABUZUL EMOȚIONAL

Abuzul emoțional este o realitate trimisă dintr-o generație în alta. În zilele noastre, este tolerată încă în tăcere. Nu se vorbește despre asta, crezând că abuzul emoțional este mai ușor decât abuzul fizic și se poate trăi cu el. De foarte multe ori ne întâlnim cu abuzul emoţional în familie, în cuplu, în relaţia cu părinţii. Sunt părinţi în vârstă abuzaţi de copiii lor adulţi. Sunt situaţii în care suntem abuzaţi la serviciu de colegi, de şefi etc.

Situaţia de abuz emoţional este cea în care o persoană umileşte pe altă persoană, spunându-i că nu este bună de nimic, o privează de drepturile emoţionale, spunându-i să nu se plângă, să nu se certe, făcând aceasta într-un mod foarte agresiv – „nu pot face nimic din cauza ta!”. Cu alte cuvinte, are nişte manifestări prin care persoana abuzată începe să se îndoiască de ea însăşi.

PERSOANELE ABUZATE NU MAI CONȘTIENTIZEAZĂ PERICOLUL

Persoana abuzată se simte foarte neînsemnată, foarte vinovată. Caută să repare lucrurile într-un mod sau altul. Începe să creadă că nu are nevoie de respect. Se îndoieşte de sănătatea sa mentală. Abandonează acele comportamente de grijă proprie a echilibrului emoţional. Victimele abuzului emoţional, de multe ori, nu conştientizează ce se întâmplă cu ele. Chiar o viaţă întreagă trăiesc aşa. Căci li se pare o normalitate. Și astfel tolerează abuzul, pentru că sunt deja familiarizaţi cu el chiar din copilărie. Acest lucru este cauzat de faptul că nu ştiu ce înseamnă dragostea fără jigniri, fără ironii, fără glume proaste, fără descurajare, fără umilire, fără stres etc.

Specialistul afirmă că abuzul emoţional este comis de acea persoană care nu are o empatie suficientă cu emoţiile celuilalt. Cel care rănește nu conștientizează ce simte cealaltă parte.

CEL CARE OBIJDUIEȘTE PE ALTUL ÎȘI ALEGE BINE... „VICTIMA”

De regulă, persoanele care au predispoziţie mai mare pentru a obijdui emoţional pe altul (deci, care au fost şi ei obijduiţi emoţional în copilărie) îşi aleg foarte bine partenerul de cuplu, deoarece vor să deţină mereu controlul. „Victima” va fi o persoană vulnerabilă, care seamănă cu eul lui din copilărie, din tinereţe, îşi va alege o persoană care îşi exteriorizează des defectele, astfel încât să găsească mereu motive de nemulţumire. Aceste perioade de abuz sunt ciclice, deoarece abuzatorul nu va adopta acest tip de comportament. Va trece printr-o perioadă intensă în care-şi va obijdui partenerul, apoi se va potoli şi totul va deveni la normal, apoi va mai continua o nouă serie de abuzuri emoţionale. Va şti mereu când să se oprească, astfel încât să nu depăşească o limită a suportabilului, va relua o perioadă de calmitate, iar apoi îşi va continua tirul de insulte asupra partenerului. Pentru că nu a dus niciodată abuzul la extrem, partenerul are tendinţa de a ierta sistematic aceste crize în cuplu, va acorda de fiecare dată o nouă şansă, iar suferinţa se va amplifica de la an la an.

CUM SĂ CREȘTEM COPIII SĂ NU DEVINĂ ADULȚI ABUZAȚI?

Întrucât paternul comportamental al celui care abuzează se dezvoltă încă din copilărie, psihologul ne oferă câteva sfaturi despre aceea cum să ne creştem copiii astfel încât să nu devină adulţi abuzaţi.

Un copil crescut şi educat corect este copilul crescut cu sentimentul de valoare personală. Dacă vom creşte un copil bine educat, acesta se va simţi un om iubit pentru ceea ce este el cu valorile şi defectele lui. Nu va fi valoros pentru că ia note bune la şcoală sau pentru că îşi ascultă părinţii, ci va avea încredere în el în orice ar face. În momentul în care copilul creşte, căldura iubirii necondiţionate, care nu exclude disciplina, învăţarea, exersarea unor activităţi de viaţă, acesta devine empatic, iubitor, atent la valorile lui şi ale celor din jur. Un copil educat corect, dacă va fi atacat la valorile sale personale, nu se va lăsa jignit, devalorizat sau umilit. El îşi va proteja valoarea singur, căci ştie că e respectat şi iubit.

Copilul care ştie ce poate să facă şi care sunt abilităţile lui cele mai înalte, care conştientizează că mai are multe de învăţat şi de descoperit în viaţă, ştie când e momentul să ceară ajutor şi când se poate descurca singur, va avea întotdeauna un pilon de sprijin, va fi mereu ancorat bine în realitate, va fi prezent în societate, va comunica sănătos atât cu adulţii, cât şi cu copiii.

Un copil expus la diferite situaţii de viaţă va fi mai greu de-l obijduit. Trebuie să le dăm voie copiilor noştri să se confrunte cu diferite situaţii din viaţă astfel încât să capete experienţă şi să înveţe cum să acţioneze singuri în diferite situaţii. Desigur, totul trebuie controlat de părinte, dar un minim de autonomie trebuie să-i oferim.

ALIMENTE ÎMPOTRIVA STRESULUI

Grație cercetărilor științifice, în prezent cunoaștem mai mult despre relația dintre alimentație și echilibrul emoțional. Și este deja demonstrat faptul că unele alimente ne pot cu adevărat îmbunătăți starea morală.
Ați avut o zi grea la birou? Copiii v-au pus răbdarea la încercare toată ziua? V-ați certat cu cineva? Sau poate treceți printr-o criză financiară? Avem cu toții momente în care ne simțim copleșiți de probleme și, din nefericire, suntem tentați să ne calmăm nervii cu înghețata preferată ori să ne înecăm supărarea într-o porție dublă de cartofi prăjiți. Însă, alimentele bogate în grăsimi și zahăr pe care le folosim când suntem stresați, par că ne redau buna dispoziție, dar în realitate nu ne alungă stresul. Există însă și alimente prietenoase, care prin nutrienții specifici pe care îi conțin ne ajută cu adevărat să ne eliberăm de tensiunea nervoasă, să reacționăm mai bine în fața situațiilor stresante și să ne menținem echilibrul emoțional pe parcursul întregii zile. Iată câteva alimente la care e de dorit să apelați cu încredere când simțiți că sunteți stresați.

*** FRUCTELE DE PĂDURE.** Toate fructele roșii și negre (afine, zmeură, căpșune, mure, coacăze, măceșe etc.) sunt foarte bogate în antioxidanți, care participă la repararea celulelor afectate de stres, dar și în vitamina C, un ajutor prețios în momentele stresante, deoarece nu permite creșterea exagerată a tensiunii arteriale și a cortizolului. Aceste fructe pot fi consumate anume înaintea unui examen serios, sau a unui discurs în public, învingând mai uşor emoţiile.

*** SPANACUL.** În zilele când consumăm mai multe fructe și legume (exceptând sucurile de fructe și fructele deshidratate), ne simțim mai fericiți, mai plini de energie, mai calmi. Acest efect îl datorăm în special vitaminei B9 (acid folic), folosită la fabricarea dopaminei și serotoninei, substanțe secretate de creier care feresc de anxietate, depresie, iritabilitate. Găsim vitamina B9 în legume cu frunze verzi precum spanacul.

*** PEȘTELE.** Nu sunteţi un iubitor al preparatelor din pește? Iată un argument care v-ar convinge să-l puneţi mai des în farfurie: are efecte antidepresive. Acizii grași omega 3, prezenți în special în somon, ton, sardine, macrou, reglează acțiunea hormonilor responsabili de buna dispoziție. Consumă o porție de 100 g de pește sau fructe de mare măcar de două ori pe săptămână.

CIOCOLATA. Stările de tristețe și depresie ne fac să deschidem mai des sertarul cu ciocolată. Pe lângă faptul că este un adevărat răsfăț pentru papilele gustative, deliciosul desert conține substanțe care scad nivelul hormonilor de stres și au puterea de a bloca temporar senzația de durere și depresia. În absența unor probleme de sănătate care să contraindice consumul de ciocolată (de exemplu, diabet), puteţi savura zilnic 30 g de ciocolată neagră fără teama de a vă îngrăşa.

NUCILE ȘI ALUNELE. Stresul ne sărăcește de mari cantități de vitamine din complexul B, indispensabile funcției normale a creierului și a neurotransmițătorilor (serotonină, dopamină), dar mărește și pierderile de magneziu, a cărui lipsă duce la insomnii, nervozitate, anxietate. Acești nutrienți prețioși și mulți alții ne sunt oferiți de nuci, alune, migdale, semințe de dovleac, spanac, cacao, orez brun. În plus, multe fructe oleaginoase conțin zinc, care ajută la fabricarea serotoninei, supranumită hormonul fericirii.

PIEPTUL DE CURCAN. Când sunteţi nervoşi, iritaţi, trişti, includeţi în meniu carnea de curcan, o sursă foarte bună de triptofan, un aminoacid esențial, despre care se știe că alungă depresia și dă o stare de calm. Se găsește triptofan și în semințe de dovleac, nuci, fistic, ouă.

CAFEAUA. Oamenii savurează cafeaua încă din anul 1555. De atunci, numărul celor care îi apreciază parfumul unic, gustul

plăcut amărui și efectul energizant a crescut vertiginos. În prezent, aproape 60% din populația globului consumă zilnic cafea. O ceașcă de cafea consumată dimineața vă revigorează, îmbunătăţeşte starea morală și vă ajută să gândiţi limpede. Delicioasa licoare reduce și stresul fizic, și emoțional. Pauza de cafea, fie ea și de numai zece minute, este o adevărată destindere pentru minte și organism. Simpla plăcere de a sta cu o ceașcă de cafea în mână, uneori povestind și glumind cu amicii, vă ajută să vă simțiți relaxaţi și mulțumiţi, detașaţi de probleme. Dar aceasta nu e totul. Efectul antistres al cafelei implică și un proces chimic: ea blochează anumiți receptori să declanșeze un răspuns la stres (la oameni, răspunsul la stres poate include o proastă dispoziție, depresie, tristețe). Sigur, asta nu înseamnă să bem cafea în cantități uriașe: prea multă cofeină poate avea efecte grave asupra sănătății, de la insomnie, la leziuni hepatice. În general, nu e bine să depășim 400 mg de cafeină pe zi (în jur de patru cești de cafea).

Rubrică susţinută de Valeria ŞTEFUREAC

Департамент економіки Чернівецької міської ради оголошує конкурс на право укладення договору оренди нежитлового приміщення:

№ п/п	Адреса об'єкта	Характеристика	Площа, (кв.м)	Профіль використання	Початкова ставка орендної плати в місяць (без ПДВ)	Розмір застави (гарант. внеску) грн.
1	вул. Героїв Майдану, 42	гараж	14,7	для зберігання автомобіля пільгових категорій громадян	17,64	21,17
2	вул. Головна, 27	2 поверх	157,4	комерційна діяльність	10177,48	12212,98
3	вул. Героїв Майдану, 97	2 поверх	53,4	комерційна діяльність	4751,53	5701,84
4	вул.Руська, 6	3 поверх	15,48	комерційна діяльність	1542,12	1850,54

Форма проведення конкурсу:
Конкурс проводиться в формі електронного аукціону через електронну торгову систему ProZorro.Продажі.
Інформація про аукціон:
31.10.2018 року у Системі ЕТС ProZorro.Продажі опубліковано оголошення про проведення аукціону з надання в оренду приміщень комунальної власності територіальної громади м. Чернівці. Учасники аукціону можуть детально ознайомитись з кожним об'єктом оренди на веб-порталі ProZorro.Продажі, перейшовши за посиланням https://prozorro.sale.

Умови конкурсу, вимоги до учасників та характеристики нежитлових приміщень, що пропонуються для передачі в оренду, перебувають у публічному доступі на порталі https://prozorro.sale та на електронних майданчиках операторів торгів до **15.11.2018** року.

Особливості участі у аукціоні:
Для реєстрації та участі в аукціоні учасникам необхідно звернутись до оператора торгів (електронного майданчика). Оператори електронних торгів консультують щодо процедури торгів та технічних особливостей роботи електронного майданчика.

Аукціон відбудеться 16.11.2018 року

Щодо додаткової інформації стосовно об'єктів оренди можна звертатись до департаменту економіки міської ради вул. О.Кобилянської, 3 (каб. № 20, 26) та за телефонами: **52-42-59, 52-63-17.**

Департамент економіки Чернівецької міської ради оголошує конкурс по відбору експертів – суб'єктів оціночної діяльності для проведення експертної оцінки комунального майна територіальної громади м.Чернівців для передачі в оренду.

Лот 1

Назва об'єкта оцінки	Місцезнаходження об'єкта оцінки	Балансоутримувач	Мета проведення незалежної оцінки	Площа об'єкта оцінки, кв.м
Нежитлове приміщення окремої будівлі	вул. Сторожинецька, 113-115	КЖРЕП № 5	для передачі в оренду	99,6
Нежитлове приміщення 1 поверху	вул. Садова, 1 (не підлягає приватизації)	Управління культури	для передачі в оренду	96,3

Умова конкурсу: термін виконання робіт – **7 календарних днів**, загальна вартість робіт, що пропонується – **до 1600 грн.**

Конкурсна документація подається до департаменту економіки міської ради не пізніше **ніж за три робочих дні до оголошеної дати проведення конкурсу** (включно).
У разі неповноти, невідповідності наданих підтвердних документів або несвоєчасності їх подання претендент до участі у конкурсі не допускається.
Претенденти подають замовнику конкурсну документацію з описом підтвердних документів. Конкурсна документація претендента складається із:
– підтвердних документів;
– конкурсної пропозиції щодо ціни виконання робіт з оцінки, а також строку виконання робіт (у календарних днях), підписаної претендентом і скріпленої печаткою (у разі її наявності) та запечатаної в окремому конверті.

До підтвердних документів, поданих на конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, належать:
• заява на участь у конкурсі відбору суб'єктів оціночної діяльності за встановленою формою;
• копії кваліфікаційних документів оцінювачів, яких буде залучено до проведення оцінки та підписання звіту про оцінку майна;
• копія сертифіката суб'єкта оціночної діяльності, виданого претенденту Фондом державного майна України;
• інформація про претендента (документ, який містить відомості про претендента щодо його досвіду роботи, кваліфікації та особистого досвіду роботи оцінювачів, які працюють у його штатному складі та залучаються ним, з незалежної оцінки майна тощо) за встановленою формою.

В разі виникнення необхідності, усунення недоліків щодо виконаних звітів про експертну оцінку об'єктів оренди, експерт доопрацьовує звіт про оцінку майна.

Збір необхідної додаткової інформації (крім наявної в департаменті економіки Чернівецької міської ради) проводить оцінювач.
Заяви приймаються **з 01.11.2018р. по 13.11.2018р.** (включно) за адресою: 58008, м.Чернівці, вул. О.Кобилянської, 3 (каб. №20, 26) департамент економіки Чернівецької міської ради.
Конкурс відбудеться **19.11.2018 року о 15.00 год.** в приміщенні департаменту економіки міської ради (вул. О.Кобилянської, 3, каб. 2).
Більш детальну інформацію про конкурс, перелік необхідних документів та бланки заяв на участь в конкурсі, можна отримати в департаменті економіки міської ради вул. О.Кобилянської, 3 (каб.№20, 26) та за тел. 52-42-59, 52-63-17.

HOROSCOP
19-25.11.2018

BERBECUL. Putem vorbi despre o perioadă favorabilă, în ceea ce privește călătoriile. Reușești să te mobilizezi şi să finalizezi unele obligații de serviciu. Va trebui să dai dovadă de multă prudență în cadrul relației de mariaj şi să atragi mai puţină atenţie carierei. Spre sfârșitul acestei perioade ai ocazia să vezi adevărata situație dintr-o relație de prietenie.

TAURUL. Începutul acestei săptămâni se poate dovedi favorabil, în privința primirii de cadouri, mici atenții sau susținere financiară venită din partea partenerului de viață. Este o perioadă destul de norocoasă în privința relației de parteneriat, mariaj. Ai șansa de a da startul unei relații de lungă durată cu o persoană de altă naționalitate sau aflată în străinătate.

GEMENII. Este momentul oportun pentru a face schimbări importante și chiar necesare într-o relație de parteneriat sau în relația de cuplu. În relaţia cu persoana iubită trebuie să vezi ce anume se dorește de la tine. Este posibil să-ți fie ascunse anumite informații și de aici poate să apară starea de tensiune, posibile certuri. La sfârșitul acestei săptămâni, te vei concentra mai mult spre zona carierei.

RACUL. Visezi la o poveste de dragoste, așa cum nu ai mai avut parte de foarte mult timp. Ai acum toate șansele să îți împlinești visul, dând startul unei noi relații de iubire. Poți să primești acum ceea ce sufletul tău are nevoie pentru a fi fericit. Dar, pot să apară unele probleme care țin de casă, familie, certuri destul de aprige. Ai ocazia să semnezi un acord de parteneriat, care îți va aduce beneficii financiare importante.

LEUL. În această săptămână ai de lămurit unele aspecte care țin de bani, finanțe. Este o perioadă destul de fructuoasă la capitolul investiții. Atenţie! Este posibil să se încingă spiritele în relația cu un coleg de serviciu. Va trebui să dai dovadă de mai multă înțelegere și toleranță în cadrul colectivului de muncă. Te vei bucura de câștiguri financiare importante.

FECIOARA. O săptămână destul de agitată, în ceea ce privește obligațiile care țin de casă şi serviciu. Pe la mijlocul acestei săptămâni este posibil să-ți eşueze anumite planuri din cauza cheltuielilor neprevăzute. Sentimentul de protecție este exact ceea ce ai nevoie pentru a îndrăzni să faci o mare schimbare în viață, îmbunătăţind şi starea financiară.

BALANȚA. În perioada analizată apar noi oportunități de progres, în plan profesional. Prin intermediul unei persoane dragi vei reuși, în partea secundă a acestei săptămâni, să găsești o soluție salvatoare, legată de un parteneriat sau o colaborare. La sfârșitul perioadei analizate te gândești la strategii mult mai eficiente pentru a concretiza un proiect profesional. Ai ocazia să îți arăți adevărata valoare în colectivul de muncă.

SCORPIONUL. Este timpul potrivit pentru a clarifica anumite aspecte care țin de banii pe care îi câștigi din muncă proprie. Vei simţi că cineva acționează din umbră pentru a-ți provoca anumite pierderi care țin de locul de muncă, semnarea unui contract. Pe la mijlocul acestei săptămâni se poate ajunge la certuri, probleme în cadrul colectivului de muncă. Dar, vei reuși să faci față cu brio la obstacolele venite din partea adversarilor.

SĂGETĂTORUL. Un început de săptămână destul de promițător, având acum șansa de a intra în posesia unor informații care îți pot deschide perspectiva în plan profesional și personal. La mijlocul acestei perioade va trebui să eviţi discuțiile în contradictoriu, certurile. Ești predispus să faci cheltuieli neașteptate. La sfârșitul acestei săptămâni ai ocazia să acorzi mai mult timp familiei.

CAPRICORNUL. Începutul acestei săptămâni este destul de agitat, la capitolul relație cu colegii de serviciu. Apar unele vorbe, în privința unei probleme legate de cariera proprie. Ești nevoit să faci niște cheltuieli suplimentare pentru a rezolva o problemă de sănătate. Este recomandat să lași orgoliul și încăpățânarea la o parte și să asculți părerile celorlalţi.

VĂRSĂTORUL. Este o perioadă în care vei da dovadă de altruism, implicându-te într-un proiect, care te-ar putea ajuta să obții o promovare la locul de muncă. Te vei simți dezamăgit, în privinţa unei promisiuni care nu a fost onorată și care vizează obținerea unui post mai bine plătit. Dar, vor fi și alte ocazii, poate mult mai favorabile, pentru tine. La sfârșit de săptămână poți avea câștiguri financiare importante.

PEȘTII. Ai acum șansa de a obţine veşti bune privind locul de muncă. Este bine să nu neglijezi sfaturile celor mai experimentați. La mijlocul săptămânii te poți aștepta la apariția unor neplăceri, certuri, despărțire bruscă. La sfârșitul acestei săptămâni ești mult mai încrezător în propriile capacități. Nu rămâne ancorat în trecut, ci concentrează-te pe găsirea unor alternative de ieșire dintr-un eventual impas.

În această lună splendidă a lui Brumar, la 17 noiembrie, îşi va sărbători ziua de naştere domnul

Dragoș CRĂCIUN

din orăşelul Hliboca, împlinind o frumoasă vârstă.

Cu această ocazie un sincer mesaj de felicitare îi adresează cele mai apropiate şi scumpe persoane – soţia Maria, feciorul Andrei împreună cu soţia Bogdana, fratele Romeo împreună cu familia, mama-soacră Elena, cuscrii, rudele şi prietenii, care-i doresc din tot sufletul multă sănătate, fericire, bunăstare, succese remarcabile în toate şi realizarea tuturor dorinţelor, să se bucure întotdeauna de stima şi dragostea celor apropiaţi.

Scumpul nostru!

Un veac întreg să ai parte
De belșug și sănătate,
Nicicând să nu știi durere
Să-ţi dea Domnul
mângâiere.
Să îţi fie viața plină
De har, tihnă și lumină,
Toți în jur să te iubească,
Succesul, binele, norocul
Peste tot să te-nsoțească.
La mulți ani, bogați
în toate!

Acest mesaj de felicitare este adresat, cu prilejul împlinirii unei frumoase vârste, doamnei

Livia DAMASCHIN

din Sinăuţii de Jos, raionul Hliboca, care la 17 noiembrie îşi va aduna la buchetul vieţii încă o mândră crizantemă.

Un sincer „La mulţi ani!" îi spun din toată inima soţul Ion, fiii Maxim şi Eduard împreună cu familia, nepoţeii Eduard şi Emili, mama Maria, surorile Emilia şi Elena împreună cu familiile, rudele şi prietenii, dorindu-i sărbătoritei multă sănătate, fericire în familie şi belşug în casă, optimism şi împlinirea tuturor viselor, iar zâmbetul şi voia bună să-i lumineze întotdeauna chipul.

Scumpa noastră!

Azi, în prag de sărbătoare,
Îți dorim în suflet soare,
În privire – strălucire,
Iar în inimă – iubire!
Îţi dorim să-ţi fie viața
Senină ca dimineața,
Caldă ca o zi de vară
Și ca mierea de amară.
Să știi numai de bine
Cu familia lângă tine!

La 19 noiembrie, doamna

Elena ȘVABIUC-PINTESCU,

conducătoarea grupului de dansatori „Mugurel", își va marca onorabilul jubileu al împlinirilor – **70** de ani.

Cu acest prilej, un sincer mesaj de felicitare cu urări de bine şi sănătate îi adresează scumpa soră Viorica împreună cu toată familia Șvabiuc. Ei toţi îi doresc sărbătoritei multă sănătate că-i mai scumpă decât toate, fericire şi bucurii, optimism şi bunăstare, realizări frumoase şi să aibă parte de multe sărbători în viaţă.

Să-ţi fie calea printre flori,
De roade presărată.
Ai vieţii spini respingători,
Să nu-i simţi niciodată.
De ziua ce soseşte-n prag
Şi porţi frumosu-ţi nume,
Noi îţi dorim tot ce-i mai bun
Şi-i mai frumos pe lume.
Bucuria lumii toată
Zi de zi-n uşă să-ţi bată,
Bunul Dumnezeu să-ţi dea
Tot ce-ţi doreşti şi-ai vrea.

La mulți ani, scumpa noastră!

„Am strâns toamnă după toamnă, şi-acum dorul mă îndeamnă...". Vom fredona, împreună cu eroul rândurilor de mai jos, versurile eterne dintr-o veche, dar tot atât de frumoasă melodie, lansată cu ani în urmă de neuitatul Gică Petrescu. În miez de toamnă, în viaţa domnului

Dumitru HOLOVACI

din satul Voloca, raionul Hliboca, a poposit un frumos an jubiliar. A trăit și continuă să trăiască o viață plină de sens. De aproape patru decenii mânuiește volanul autobuzului, iar în ultimii ani deservește ruta de pasageri „Cernăuți-Mihoreni". În ceas aniversar și cu ocazia sărbătorii Sfântului Mare Mucenic Dumitru este felicitat cu căldură de soția Nina, de copii, de nepoţica Mărioara, de frați, soră și de cei dragi din familie, care-i urează multă sănătate și-l îndeamnă să nu-și piardă cumpătul nici chiar în cele mai complicate momente ale acestei vieți.

Vezi ce nemilos e timpul,
Se scurge fără de-ncetare,
A mai căzut încă-o petală
Din trandafirul vieții tale.
Vreai s-o ridici, dar nu mai poți,
S-a dus ca vântul printre văi,
Lăsând să cadă-ncet și trist
O lacrimă din
ochii tăi.

Cei dragi îi mai doresc sărbătoritului ca anii, care vor veni de-acum înainte să fie încărcaţi cu realizări şi succese, iar sănătatea şi norocul să-i fie călăuză pe tot parcursul vieţii.

La mulți ani!

La mijlocul lui noiembrie își sărbătoresc ziua de naștere doi vestiți cântăreți din Bucovina –

Nicolae MINTENCU
și
Gheorghe POSTEUCĂ.

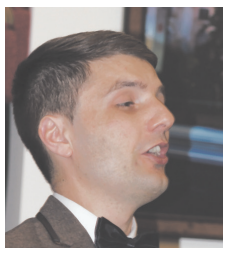

Dacă domnul Nicolae, considerat pe drept rapsod popular, are o activitate scenică de jumătate de veac, domnul Gheorghe Posteucă e la început de carieră, dar un început promițător, devenind laureat al mai multor concursuri internaționale. Pasiunea lui Nicolae Mintencu este cântecul popular românesc, iar cea a lui Gheorghe Posteucă – cântecul de estradă și piesele clasice. Ambii sunt pedagogi. Dacă Nicolae Mintencu îi învață pe copiii gospodarilor din Voloca să-și iubească graiul matern, Gheorghe Posteucă predă muzica la Universitatea din Cernăuți.

Cu prilejul zilei lor de naștere, toți românii din regiune, admiratorii harului deosebit al acestor doi interpreți, le doresc multă sănătate, succese frumoase de creație și să se simtă fericiți pentru marea satisfacție sufletească adusă de ei spectatorilor.

La mulți ani și toți buni!

SFINȚII MIHAIL ȘI GAVRIIL

Creştinii îi sărbătoresc pe 8 noiembrie (stil nou) şi pe 21 noiembrie (stil vechi) pe Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavriil, cunoscuţi drept conducătorii cetelor de îngeri, păzitorii oamenilor de la naştere şi până la moarte şi călăuze ale sufletelor în drumul acestora spre rai.

Cine sunt Arhanghelii Mihail și Gavriil

Arhanghelul Gavriil a fost trimis de Dumnezeu la Fecioara Maria să-i vestească taina cea mare a întrupării Domnului şi tot el a adus dreptţilor Ioachim şi Ana vestea zămislirii Maicii Domnului.

În folclorul religios românesc, Arhanghelul Mihail este un personaj mai venerat în comparaţie cu Arhanghelul Gavriil. El poartă, uneori, cheile raiului, este un înfocat luptător împotriva diavolului şi veghează la capul bolnavilor, dacă acestora le este sortit să moară, sau la picioarele lor, dacă le este hărăzit să mai trăiască.

De multe ori îl întâlnim alăturându-se Sfântului Ilie, atunci când acesta tună şi trăsneşte sau orânduieşte singur grindina. În trecut, în Bucovina, Arhanghelii erau sărbătoriţi pentru că „ei sunt păzitorii oamenilor de la naştere şi până la moarte, rugându-se lui Dumnezeu pentru sănătatea acestora".

Arhanghelii, în viziunea populară, asistă şi la judecata de apoi, sunt patroni ai casei, ard păcatele acumulate de patimile omeneşti fireşti şi purifică, prin post, conştiinţele.

- **AVIZ**

Expoziția de Artă Contemporană „RECONSTITUIRI"

Centenarul Marii Uniri (1918-2018) este o dovadă de netăgăduit că spiritualitatea românească odată închegată nu mai poate fi destrămată sau luată de cineva, asemenea Credinţei. Sensibilitatea, cultura îi înalţă şi îi uneşte pe oameni, îi face mai demni şi mai buni.

Arta reuşeşte să trezească noi speranţe şi să deschidă porţile spre o lume a imaginarului ce are puterea de a face imposibilul posibil.

Câţiva artişti români bucovineni din diferite generaţii: maeştrii Constantin Flondor, Maria Coţofan (Sârbu) şi Ion Sveclă şi mai tinerii artişti consacraţi Mihai Chiseliţă, Nicolae Chiseliţă, Gheorghe Dârda, Ştefan Purici, Alexandru Timciuc şi Gheorghe Zvarici aduc prin subtilităţile penelului omagiu Pământului din care au fost modelaţi.

Consacrată Zilei Bucovinei şi Centenarului Marii Uniri, Expoziţia de Artă Contemporană „Reconstituiri" invită publicul la o redescoperire a unor noi valenţe ale autenticului şi identitarului în dialog cu imaginarul la Centrul Cultural Român „Eudoxiu Hurmuzachi" din Cernăuţi în perioada 24-27 noiembrie 2018 şi la Consulatul General al României la Cernăuţi în intervalul 28 noiembrie - 2 decembrie 2018.

Centrul Cultural Român „Eudoxiu Hurmuzachi" Cernăuți

Zilele acestea a încetat să bată inima directorului Întreprinderii „Uzina chimică din Cernăuți",

Vasyl VIZNIUK.

El a fost un bun conducător, i-a stimat și i-a apreciat pe oameni și a lăsat o amintire luminoasă în sufletele celor care l-au cunoscut.

Fie-i țărâna ușoară și veșnică amintirea!

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

Dacă doriţi ca felicitările şi publicitatea Dumneavoastră să apară la timp, Vă rugăm să le expediaţi pe adresa redacţiei până în ziua de marţi a săptămânii de apariţie a ziarului, indicând şi datele de contact (numărul de telefon şi E-mail) pentru a clarifica mai multe detalii despre sărbătorit.

Colectivul redacției

Jennifer ANISTON este „perfect fericită”, după divorțul cu Justin Theroux

DUPĂ MAI MULTE ZVONURI ÎN CEEA CE PRIVEȘTE VIAȚA EI PERSONALĂ, SE CONFIRMĂ FAPTUL CĂ FERICIREA LUI JENNIFER ANISTON NU DEPINDE EXCLUSIV DE UN BĂRBAT

Jennifer Aniston și Justin Theroux cu siguranță nu regretă decizia de a merge pe drumuri separate. Potrivit unei surse, Jennifer se simte foarte bine. Decizia ei de a-și continua viața fără Justin a fost una dintre cele mai grele din viața ei, dar acum este sigură că a fost cea corectă.

Conform publicaţiei date, Jennifer arată incredibil, iar în ultima vreme se concentrează pe sănătatea și viitorul ei. Urmează o dietă nouă și mănâncă în principal fructe și cereale”.

Recent, publicația ET a confirmat că Steve Carell le va însoți pe Jennifer Aniston și pe Reese Witherspoon într-un nou show, iar cele două actrițe fac parte și din echipa de producție a proiectului.

„Cariera a fost mereu importantă pentru ea, iar acest aspect nu s-a schimbat. Lucrează în continuu, are un proiect nou cu Steve Carell, iar toată lumea se așteaptă la un rezultat excelent. S-a înconjurat de prieteni foarte apropiați și se simte mai concentrată ca niciodată pentru că nu are un partener în viața ei și este foarte fericită”, a continuat publicaţia.

Luna trecută, Justin Theroux a vorbit pentru prima dată despre divorţ, spunându-le celor de la The New York Times că el și Jennifer încearcă să păstreze legătura. „Vestea bună este că probabil a fost oarecum cea mai amabilă despărțire, nu a fost niciun gând rău la mijloc. A fost sfâșietor în sensul că prietenia noastră nu va mai fi niciodată la fel, deși trece prin niște schimbări, suntem mândri că o putem menține”.

Jennifer și Justin Theroux s-au despărțit anul acesta, după o căsnicie de doi ani.

LIBERTATEA cuvântului
Şef redactor Mihai GROSU
Adresa redacției: or. Cernăuți, str. Mickiewicz, 5
tel. mobil: 099-643-58-57,
lcuvantului@gmail.com;
http://www.lyberti.com
Redactor Romeo CRĂCIUN

Contul de decontări
p/p 26006011348150
Код ЕДРПОУ 39301520
в ПАТ "Укрсоцбанк" (м.Київ)
МФО 300023

COFONDATOR AL ZIARULUI - COLECTIVUL REDACȚIEI
Свідоцтво № ЧЦ 498-178 ПР від 16.07.2014

COLEGIUL DE REDACŢIE
Valeria ŞTEFUREAC: secretar responsabil de redacţie
Tatiana CARLAŞCIUC: redactor literar
Dumitru VERBIŢCHI
Vasile CARLAŞCIUC
Sergiu BARBUŢA

Designe și adaptare computerizată
Natalia TCACIUC, Andrei BRUDÂC

Віддруковано у ПП Ключук С.М.
м. Чернівці, вул, Заводська, 37 в

Autorii materialelor publicate poartă responsabilitatea totală pentru veridicitatea faptelor expuse.
Redacţia poate să publice materiale fără să împărtăşească punctul de vedere al autorului.

Retipărirea materialului este posibilă doar cu consimţământul autorului.
Preluarea materialelor publicate în paginile ziarului este posibilă doar în cazul când se face referire la săptămânalul „Libertatea Cuvântului”.

tir. total: 5600
Ціна договірна